

Григоренко В. С.

студент 1-го курсу факультету міжнародно-правових відносин
Національного університету «Одеська юридична академія»

ДО ПИТАННЯ ФУНКЦІЙ ТА ПОВНОВАЖЕНЬ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Однією з головних проблем в Україні є корупція. Це загально-прийнятий факт, з яким мало хто може посперечатися, адже, мабуть, кожен з нас зустрічався з корумпованими можновладцями у вищих ешелонах влади. Але уряд України в боротьбі з цією проблемою проводить низку реформ та змін в системі, засновує деякі нові державні органи, які мають за мету боротися з хабарництвом та корупцією (наприклад, Національне антикорупційне бюро України). Одним з таких нових і дуже потрібних державних органів стало Державне бюро розслідувань.

Перш за все, хотілося б розпочати з визначення поняття Державного бюро розслідувань. Згідно зі ст. 1 Закону України «Про Державне бюро розслідувань», Державне бюро розслідувань є центральним органом виконавчої влади, що здійснює правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетенції (Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 № 794-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/794-19>).

Зокрема, головна місія ДБР полягає у встановленні справедливості та чесності в суспільстві через незалежне, ретельне та всебічне розслідування злочинів з метою притягнення винних до відповідальності, попри їхню позицію в суспільстві, зв'язки, можливості та ресурси. Завдяки цьому головними функціями Державного бюро розслідувань є своєчасне запобігання, виявлення, припинення, швидке розкриття та об'єктивне розслідування:

- злочинів пов'язаних з тероризмом;
- військових злочинів (окрім розголошення державної таємниці військовослужбовцями);
- випадків катування, нелюдського поводження, що вчинені працівниками правоохоронних органів;
- злочинів, що були скоєні службовими особами, що займають відповідальне становище (президенти, повноваження яких вже припинено, Прем'єр-міністр, члени Кабінету Міністрів, вищі держпосадовці, члени ЦВК, депутати Верховної Ради, керівники Генеральної прокуратури України, керівники Нацбанку, судді, правоохоронці, службові особи НАБУ та інші);
- особливо тяжких насильницьких злочинів.

У цьому випадку ДБР буде мати право проводити весь комплекс заходів: від запобігання злочинності до оперативно-розшукової діяльності. Таким чином, ДБР перебирає на себе деякі функції інших державних правоохоронних органів. Так, наприклад, Генеральна прокуратура більше не буде залучена до злочинів, що знаходяться в межах компетенції ДБР.

Проте, є одне зауваження: розгляд справи, що розпочався до 20 листопада 2017 року, Генеральна прокуратура України може довести до кінця, але не у випадку, якщо розслідування триватиме більше двох років. Державне бюро розслідувань візьме на себе також всі функції військової прокуратури та функції слідчих МВС, СБУ та НАБУ, які входять до його компетенції (Державне бюро розслідування: структура та основні функції) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.slovovidilo.ua/2017/11/21/infografika/pravo/derzhavne-byuro-rozsliduvan-struktura-ta-osnovni-funkcziiyi>).

Треба відзначити, що на ДБР також покладений дуже великий спектр повноважень. Так, наприклад, згідно з ст. 6 Закону України «Про Державне бюро розслідувань», Бюро бере участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері протидії злочинності, а також розробляє і затверджує методику розслідування окремих видів злочинів. Окрім того, вживає заходів щодо відшкодування завданих державі збитків і шкоди, заходів для повернення в Україну з-за кордону коштів та іншого майна, забезпечує можливості для конфіскації коштів та іншого майна, одержаного внаслідок вчинення злочинів, у порядку, визначеному законодавством. Що стосується інших повноважень, то до них можна віднести:

- здійснення інформаційно-аналітичних заходів щодо встановлення причини проявів організованої злочинності;
- припинення/розкриття злочину;
- здійснення оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування;
- здійснення розшуку осіб, що переховуються від слідства.

Отже, у якості висновків, хотілося б сказати, що Державне бюро розслідувань відіграє важливу роль у правоохоронній системі України. В нинішній ситуації, а саме в умовах реформування системи правоохоронних органів, боротьбою з хабарництвом та спробами очистити правлячу верхівку від корумпованих держслужбовців просто був необхідним такий орган, який би мав повноваження покарати тих, хто має деякі зв'язки та ресурси аби так би мовити «відкупитися» від покарання за протиправні дії. Хочеться вірити, що подальший розвиток та діяльність цього ор-

гану допоможе нам позбутися корупції та безкарності високопосадовців.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук ***Деменчук Марина Олександрівна.***

Гриник Є. О.

студентка 1-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ТА ВІДКРИТОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Державне бюро розслідувань (далі — Бюро) — новостворений правоохоронний орган виконавчої влади в Україні, головною метою якого є припинення, виявлення, запобігання та розкриття злочинів високопосадовців та таких що входять до його повноважень (Про державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 // Відомості Верховної Ради (ВВР). 2016. № 6. Ст. 55).

12 листопада 2015 року було прийнято довгоочікуваний Закон України, який регламентує діяльність Бюро — «Про Державне бюро розслідувань», згідно з яким до підслідності цього органу належить розкриття таких злочинів:

- злочинів проти встановленого порядку несення військової служби тобто військових злочинів;

- злочинів, вчинених службовцями, які займають відповідальне становище відповідно до частини першої статті 9 Закону України «Про Державну службу», особам посади яких відносяться до першої-третьої категорії посад державної служби суддями та/або працівниками правоохоронних органів крім випадків коли ці злочини віднесено до компетенції Національного антикорупційного бюро України;

- злочинів вчинених службовими особами Національного антикорупційного бюро України, керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури або іншими прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури крім випадків коли досудове розслідування цих злочинів віднесено до підслідності детективів підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України (Звіт про діяльність Державного бюро розслідувань. Грудень 2017 — березень 2018. С. 12).

Для того, щоб діяльність Бюро була більше ефективною, а функції та повноваження покладені на нього виконувались з легкістю та до-